

ЦИЈЕНА:

За Црну Гору на годину 4 круна, на по године 4 круне.
За Аустро-Угарску, Босну и Херцеговину на годину 12 круна по године 6 круна.

За све остале земље годишње 20 франака у злату, на по године 10 франака у злату.

Претплата се прима само у годишњим и полугод. роковима.

Поједини број 20 пара.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ И КЊИЖЕВНОСТ

Претплата се шаље поштом у сваком унутрашњем, само и неопредмедино администрацији „Глас Црногорца“ на Цетиње, а коме је наручије, г. Вељу Рамадановићу, К. Ц. агенту у Нотр.

Допиши се шаљу Уредништву. Рукописи се не враћају.

За огласе плаћа се: за сваку ријеч или за број од пет цифара по 4 пара за први пут, а за сваки даљи пут по 2 пара.

Власник: Државна Штампарија

Издаје суботом

Одговорни уредник: Филип Јерговић.

СЛУЖБЕНИ ДИО

МИ

НИКОЛА I

по милости Божјој
КЊАЗ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На предлог Нашег Министра Унутрашњих Дјела постављамо:

за секретара I класе Министарства Унутрашњих Дјела у Управном Одјељењу Стева Л. Лопичића, досадашњег секретара друге класе истог Министарства, додијељеног Обл. Управи у Никшићу.

Наш Министар Унутрашњих Дјела нека изврши овај указ.

Цетиње, 13. октобра 1907. г.

НИКОЛА с. р.

Министар Унутрашњих Дјела:

В. Лакић Војводић с. р.

МИ

НИКОЛА I

по милости Божјој
КЊАЗ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На предлог Нашег Министра Унутрашњих Дјела постављамо:

за племенског капетана капетаније Доњо-Морачке Андрију Радовића, досадашњег писара Обласног Суда на Цетињу по службеној потреби;

за вршиоца дужности племенског капетана капетаније Пиперске Машана Вуковића.

Наш Министар Унутрашњих Дјела нека изврши овај указ.

Цетиње, 13. октобра 1907. год.

НИКОЛА с. р.

Министар Унутрашњих Дјела,

В. Лакић Војводић с. р.

МИ

НИКОЛА I

по милости Божјој
КЊАЗ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На предлог Нашег Министра Унутрашњих Дјела, а по саслушању Нашег Министарског Савјета, ријешили смо и ријешавамо:

Да се Војин Оровић, писар капетаније Љворечке; Милован Вукчевић, писар капетаније Цуцко-Њеклићске; Алекса Поповић, писар капетаније Пљеске и Пуниша Ђукић, писар капетаније Братоножићске, на основу чл. 49. закона о чиновницима грађанског реда отпусте из државне службе у интересу исте.

Наш Министар Унутрашњих Дјела нека изврши овај указ.

Цетиње, 13. октобра 1907. г.

НИКОЛА с. р.

Министар Унутрашњих Дјела,

В. Лакић Војводић с. р.

МИ

НИКОЛА I

по милости Божјој
КЊАЗ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На предлог Нашег Министра Унутрашњих Дјела, постављамо:

за писара капетаније Шестанско-селачке Душана Лекића;

за писара капетаније Граховске Милоша Грујића;

за писара капетаније Дробњачке Димитрију Јауковића;

за писара капетаније Језерско-шаранске Милована Остојића;

за писара капетаније Жупе-Пивске Ивана Благојевића;

за писара капетаније Опутно-рудинске Благоја Радовића;

за писара капетаније Голијске Марка Бјелицу;

за писара капетаније Пиперске Нику Марковића;

за писара капетаније Рудинске Голуба Перовића;

за писара капетаније Доњо-Црмичке Душана Пламенаца;

за писара капетаније Пљеске Пера Томовића;

за писара капетаније Братоножићске Ђока Петровића;

за писара капетаније Полимске Милутина Мијовића;

за писара капетаније Цуцко-Њеклићске Радована Кривокапића;

за писара капетаније Планине Пивске Живка Ковачевића;

за писара капетаније Доњо-кучке Пауна Вујошевића;

за писара капетаније Ускочке Новицу Мрдаковића;

за писара капетаније Колашинске Лакића Вујишића;

за писара капетаније Горњо-морачке Илију Ђокића;

за писара капетаније Ровачке Секулу Влаховића.

Наш Министар Унутрашњих Дјела нека изврши овај указ.

Цетиње, 13. октобра 1907. г.

НИКОЛА с. р.

Министар Унутрашњих Дјела,

В. Лакић Војводић с. р.

РАСПИС

свијема управама и одборима осн. школа.

Примјетио сам да се седма тачка члана 69. Закона о народ. школама правилно не примјењује. Неки наставници узимају одсуства од управитеља школе за ма какву потребу, па чак о томе се и не извјести школ. одбор или овај не извјести надзорништво. У тачки седмој 69. члана Закона о народ. школама јасно је казано, да у случајевима пријекне потребе даје управитељ школе наставницима одсуство до *три* дана. Да је пријекна потреба неком треба, разумјети само онда, кад је потреба такве природе да се касније не може извршити.

Ушљед овога наређује се управитељима школа, да одсуства дају наставницима према законском прописима, и о датом одсуству да одмах званично извјесте председника школ. одбора, а овај такође одмах школ. надзорништво. У извјештају поред осталог треба навести узрок због којег је одсуство дато. Не буде ли тај узрок *пријекна* потреба, надзорништво ће узети на одговорност управитеља школа, и председника школ. одбора, ако за свако дано и познато му одсуство не извјести надзорништво.

Одсуство од 10 дана, по 10. тачки члана 75. Закона о народ. школама, даје надзорништво, а веће од 10 дана Министарство Просвјете према чл. 49. истог Закона. Да би се ова одсуства добила, потребно је поднијети дотичној институцији, свагда преко управе школске, молбу, а управа ће исту спровести надзорништво ако се тражи одсуство од 10 дана или преко надзорништва, као и сва друга питања школска, Министарству Просвјете, ако се тражи веће одсуство. Свака предходна институција даће вишој институцији своје мишљење о траженом одсуству, које се тек онда може употребити, кад је редовнијем путем већ добивено.

За тражено одсуство треба свагда ишчекати рјешење, по којему се има наставник и управљати.

Почне ли наставник раније одсуствовати него је и тражио одсуство, или чим га је затражио, а не ишчекао рјешење, узме се на *сироту* одговорност од дотичног надзорништва.

Препоручујем управама и школ. одборима да се најстрожије управљају по овоме наређењу у погледу давања одсустава.

П. Бр. 4264.

12. октобра 1907. год.

на Цетињу.

Министар Просвјете и Цркв. Послова,

Јован С. Пламенац.

НЕСЛУЖБЕНИ ДИО.

Дворске и дипломатске вијести.

— Њихова Кр. Височанства Књаза Господар и Књагиња Милена, са Њиховим Височанствима Књазом Петром, Књегињицама Ксенијом и Вјером, и Принцезом Јеленом од Србије стигли су у прошлу недјељу

7. овог мјесеца послје подне из Никшића на Цетиње.

— Њ. Краљ. Височанство Књаза Господар примио је ових дана од Њег. Величанства Цара Николе II својеручно писмо, у којем Га извјештава о срећном порођају Њ. Императорског Величанства Велике Књагиње Ксеније Александровне.

— Њ. Краљ. Височанство Књаза Господар примио је писмо од Њ. Пр. г. Алфонса Аугуста Морера Пене, новоизабраног председника републике Бразилије, којим га извјештава о свом избору.

— Њихова Краљ. Височанства Књаза Престолонашљедник и Књагиња Милица стигли су из Бара 8. овог мјесеца на Цетиње.

— Њ. Пр. г. Џаксон, изванредни посланик и опуномоћени министар Сједињених Американских Држава стигао је јуче на Цетиње.

— Г. барон В. Гизл—Гизлинген војни опуномоћеник аустроугарски стигао је прошле сриједи на Цетиње.

— На мјесто досадашњег аустроугарског вице-консула у Бару г. Е. Мутсана, који је премјештен, именован је за жерента тамошњег царско-краљевског вице-консулата г. Душан Мековић.

— Његово Величанство Цар и Краљ Франц Јосиф I, владалац сусједне нам Аустро-Угарске монархије, од неколико дана осјећа се доста слаб. Болест Његова Величанства била је у току првих дана узела доста озбиљан обрт, тако да је, према вијестима из Беча, због тога тамо била завладала забринутост. Али, захваљујући снажној конструкцији Његова Царског и Краљевског Величанства и брижљивој њези и вјештини љекарској, сиједи владалац почео је да се осјећа мало боље. Болест још није сасвијем попустила, чему су у многоме узрок године старости високога болесника, али је према најновијим билетенима отклоњена сва бојазан за здравље Његова Величанства Цара и Краља.

Његово Краљевско Височанство Књаза Господар, чим је био дозволио за боловање опште уваженога владарца сусједне монархије, замолио је господина барона Куна, аустроугарског посланика при нашем Двору, да се често и потанко распитује о стању болести свога Суверена, који је вазда био прожет личном пријатељском пажњом према нашем владарцу и Његовоме Дому.

Одазивајући се жељи Његовога Краљевског Височанства Књаза Господара, господин барон Кун од Куненфелда редовно прибавља за Његово Краљ. Височанство Књаза Господара од свога министра иностраних дјела господина барона Ерентала извјешћа о току и стању болести високога болесника.

Болест Његовога Величанства Цара и Краља Франца Јосифа I пробудила је живо саучешће и интересовање, како од стране нашега свијетлога Двора, тако и од стране свију пријестоничких кругова. Опште уважени монарх аустро-угарски у свјежој је успомени код свију оних наших ветерана, који су га видјели приликом његове посјете

нашега пограничног мјеста Мирца и приликом топлога пријема, који је прије те посјете указао Његовом Краљевском Височанству Књазу Господару у Боки. Осјећаји поштовања личности владарца сусједне монархије, који и у нашој земљи наилази на уважење, какво свуда у свијету ужива, узрок су општем интересовању и код нас за ток његове болести и жељама за његово драгоцјено здравље.

Хашка конференција

Ономадне нам је жица донијела вијест, да су сједнице конференције мира, које се од толико доба држе у Хагу, доконате, те ево хоћемо тијем поводом, да проговоримо коју о једном раду, који је у његовом почетку са толиком помпом дочекао, а према којем се сад тако индиферентно.

Никад није љепше идеје поникло у међународној политици, но је идеја о свијетском миру; али мало је кад и слична идеја овако убрзо профанисана — да не речемо компромитирана — и повјерење у њено остварење претворено у неповјерење, као што је случај са идејом, која је поникла у искреној души словенског цара, неискрено прихваћеној од онијех, који су јој заједно с њиме имали дати живота. Кад би се ствар узела теориски расправљати, с обзиром на психологију индивидуа и гомила, може бити да и не би, према општим особинама људи, могло бити другог закључка, но је овај, који се радом конференције показао. Борби за опстанак, као да је природна конзервенца — *право јачег*. То потврђују односи у данашњем углађеном друштву ништа мање, но они у друштву примитивном, само што модерно друштво то проводи у финијим те у толико и опаснијим облицима.

И ако је Богочовјек прије толико вјекова основао вјеру људског мира и љубави, и ако се том вјером данас поносе као њени приврженици сви они, од којих зависи онај *мир*, за који се у Хагу „ради“, опет се од правог, истинског мира толико далеко, колико су данашњи хришћани далеко од хришћанства, колико су данас људи посебице и груписани, бар у превеликој већини — нељуди!

Није свакако претјерано оно мишљење, по којем треба уништити егоизам у човјеку, — што значи промијенити његову природу, — па га тек створити подобним за хумани живот, а хришћанско васпитање као да није до сад у томе скоро ништа учинило. Поред толиких техничких успјеха, поред толиког савршенства у култури, коју човјек умом и рукама развија, он је толико исто срдцем, благородством, што се манифестује у искреној љубави према људима, љубави оваплоћеној у дјелима, којима су базис морални принципи. Зајединце људске у облику држава још већи назадак у томе показују но појединци и то тек урађа оним — са гледишта човјечности жалосним плодовима, који се крсте именом *усјех* у *политици*. За ово имамо свакодневно тако

маркантнијех примјера. Према томе рад конференције у Хагу и онакав какав је — а ето у колико одговара сврси покретача му — представља нам јединствен парадокс; улога делегата на конференцији — према оном како се та улога бар жели свијету представити — смијешна је, када се сравни са онијем што према потчињенијем народностима унутра и према немоћним државицама споља — грабећи се око њиховог између себе — чине и теже учинити оне државе, чији су мандатори неки од оних, који на коференцији у Хагу водише прву ријеч. Ово као да нам очи отвара, да би видјели, е силни под *ојштим миром* разумију неку међусобну нагодбу, помоћу које би боље но до сад терорисали мале и немоћне, па им чак под кобним и скроз неискреним изговором: *да их култивишу* онемогућили њихову егзистенцију. Та тенденција као да провирује из свега онога што је на конференцији мира у Хагу досад рађено, те је та коференција и постала једна карикатура оног, што се о њој у првину замишљало. Показало се да то није ништа друго но један скуп, на којем појединци имају сматрати за свој успјех то, ако што боље прикрију тежње државе, коју на конференцији представљају, тежње које ничега заједничког немају са миром, који би се утврдио на принципу: *сваком своје*. А другојаче што зар не би била само обман, фалсификат правог мира, јер док је људи, док је народа биће и њихове самоодбране, без обзира на то колико је нападач силан, а нападнути мален и слаб. Онај, што му је неправедно отето огњиште у туђим рукама, миран ће бити само онда, кад му се оно поврати, а другојаче никако, па ма како биле чврсте кврге, које га под називом *боретка* маскираних културтрегера стежу, културтрегера који према свом свакодневном раду не само да не показују своју културу, но показују инстинкт грабежа туђе у оскућу ма и сјенке од идеја: права, правиче и доброте.

Хашка конференција се показала потпуно илузорном; показује се јасно да она нема смисла, који је замишљао покретач идеје о свјетском миру, те ни он нити ико други не треба да од ње очекују оно, што би се имало очекивати.

КЊИЖЕВНОСТ, УМЈЕТНОСТ, ПРОСВЈЕТА

(Икона Св. Василија Острошког Чудотворца). С благословом Њег. Високопреосвештенства Митрополита Црногорског г. Митрофана књижара П. М. Калужеровића на Цетињу издала је ту недавно на картону лијепу израђену икону св. Василија Острошког Чудотворца у формату сразмјере 32:42 см., а у 14 боја.

Цијена је икони 1 кр., а препродавцима издавач даје 20% поуста.

Без лика Острошког Чудотворца не би требала да буде ниједна српска православна кућа.

(„Размишљање о лепом“). *Пера Ј. Одавић*, књижевник, недавно је издао нову своју књигу „Размишљање о лепом“. Садржина је ове књиге: *О култивисању лијепог, Неколике мисли о Тургењеву, Наша либерална кришица*. Књигу још нијесмо добили!

(Трећи конгрес јужнослов. књижевника и новинара.) До сада су држата два конгреса јужнословенских књижевника и новинара и то први у Биограду, а други прошле године у августу у Софији на којем је била представљена и Црна Гора. Гдје ће се држати и трећи конгрес није на другомо дефинитивно одређено, већ је то остављено да ријешити централни одбор, којем је до наредног конгреса сједиште у Софији, у договору са управним одборима књижевних и новинарских удружења у осталим јужнословенским центрима. Наговјештавано је само гдје би тај конгрес могао бити. Било је ријечи о Загребу, Љубљани па и о Цетињу и наглашавано је да је најправичније да буде у Загребу, или Љубљани; али ако се у којем од та два мјеста не би конгрес могао држати због извјеснијех политичких околности, онда да се одржи на Цетињу.

Као што се види ова година је пропуштен за држање трећег конгреса јужнословенских књижевника и новинара. Зашто је баш то учињено узроци су појмљиви, те их нећемо овдје ни наговјештавати, а утјешна је пак појава, што се бар сад нешто о том прозборило у јужнословенским листовима, у којима читамо да се централни одбор у Софији гледе овог једва једном пробудио те констатирао, да о држању трећег конгреса за ову годину не може бити ни ријечи, и да ће се он кад то буде — а не каже се када ће баш бити — одржати насигурно у Загребу или у Љубљани. Друго мјесто првом ће се претпоставити само у том случају, ако се политичке прилике у Загребу не промијене.

(Књижевни оглас). Дао сам у штампу своје одабраније, већином у листовима и досад објављене, пјесме, које ће под натписом „БРЪАНКЕ“ изићи најдаље до краја ове године.

Књига ће изићи 7—8 штампанијех табак обичне осмине, израда ће јој бити укусна, а цијена 1 круну.

Молим све љубитеље српске књиге, да се заузму око скупљања претплате на ово моје прво дјело, а особито у овом многу наде полажем на своје знанце, другове и пријатеље.

Скупљачи претплате нека ми исту, са именима оних, који се буду код њих претплатили, пошаљу најдаље до 20. децембра о. год.

Моле се сви српски политички и књижевни листови да овај оглас објаве.

Цетиње, октобра 1907.

Мићун М. Павићевић.

(„Ратар“ српски народни календар за годину 1908). Добио смо на приказ овај календар — први за наредну годину, који су у Руми као први пут издали *Ђорђе Петровић* и *Вика Груић*. Поред календарског дијела ова лијепо уређена књига садржи пуно поуке и забаве, поуке, која ће особито земљораднику бити од неизмјерне користи у свима гранама његова занимања. Ми календар „Ратар“ најтоплије препоручујемо.

(Нова српска композиција). Исидор Бајић је сложио и издао под насловом: „Из српске градине“ I. руковет за мјесновити лик. Издање је укусно, износи 9 страна великог кварт-формата. Цијена је 4 круне. Наручбина и новац шаљу се композитору у Нови Сад (Ujvidek).

(Управитељеве биљешке) од *Боже К. Маршићанина*, I св. Година 1900. 1901. — Биоград 1907. Цијена 1:50 дин.

Већ раније објављено дјело г. Маршићаниново изишло је прије неколико дана на свијет. У њему он кратким и збивеним стилем у облику дневника износи догађаје из времена његова управниковања. Књига је написана доста занимљиво и ван сваке је сумње, да ће се радо читати.

(Српска сеоска тетралогја). Петар Петровић, познати писац „Ркаћа“, написао је нову драму и то тетралогју из српског сеоског живота и предао је управу Хрв. Зем. Казалишта у Загребу. Поједини дјелови тетралогје зову се „Маја“, „Ђајо“, „Браца“ и „Сеја“. Управа је драму примила и приказала већ у загребачком позоришту.

Народно здравље

Скарлатина (црвен)

Једна од најопаснијих заразних болести јест скарлатина. Ова онака боља покоси безброј дјеце, али и одрасли лако подлегну истој.

Потоњих година појавила се скарлатина у јачој мјери и код нас, те с тога неће бити на одмет, да о тој болести донесемо лијепу поуку, коју је у „Застави“ написао д-р М. Свињарев.

Скарлатина је болест прилепчива и врло се лако преноси. Добија се не само додиром са болесником, него се може пренијети и стварима, које су долазиле у додир са болесницима. Ову болест може да пренесе неко са болесника на друге, а сам да је не добије.

Скарлатина почиње редовно са грозницом — великом ватром — крајницима, главобољом, повраћањем и другим сличним знацима, који унапријед чини најљивима родитеље, да се спрема озбиљнија болест. Набрзо затим појаве се на врату и грудима врло ситне, блиједо-црвене тачкице, које бивају све гушће и црвеније, док се најпослије по цијелом тијелу не оспе црвенило, тако да је цијела кожа подједнако црвена. — Ово црвенило траје 4—6 дана, а понекад једва један дан или још краће вријеме. Врло је значајно код скарлатине поред црвенила у врату (крајника), да је и језик — ако није превучен бјелином — такођер врло црвен, сув, и по њему се виде ситне црвене бочичице, тако да језик личи на малину.

Скарлатина је, као што напоменусмо, у највише случајева скопчана са крајницима. Болесник тешко гута — боли га врат. Ако погледамо у грло, видјећемо, да је ждријело јако црвено, жлезде натекле, а грло често видимо да су и бјелином превучене. Понекад та гушобола преузме маха, да родитељи држе, да је гушобола управо болест, а не скарлатина. Због те забуне дешава се, да се болест врло брзо шири, јер наш свијет и данас има ружан и зао обичај, да дјеци жене дижу врат и проваљују крајнике. Родитељи и не слуте, како им је дијете болесно, него се тјеше „то су крајници — проћи ће!“ Пропусте најважнији час, не лијече дјецу као што треба и зло је готово. Такве жене бајалице и што дижу врат иду и другој дјеци, која не болује од скарлатине, дижу и њима врат и на тај начин пренесу заразу.

Од скарлатине умиру врло многа дјеца и доста се тешко лијече. Осим тога скарлатина оставља за собом врло озбиљне и опасне трагове. Послије скарлатине и за вријеме ње врло лако добију болесници запаљење бубрега, а то може да дође главе болесницима. Осим тога наступи код таквих болесника врло лако запаљење и гнојење разних жлезда, зглавака и костију и што је врло важно, — такви болесници лако добију болест у ушима, од које многи потпуно оглуве. Ово важи нарочито за оне који се за времена не лијече.

Настаје једно од најважнијих питања, како да се чувамо од те болести и како да се владамо у њој?

Најбоље ћемо се сачувати од скарлатине, ако не идемо у кућу гдје болест влада, ако не долазимо у додир са људима, који су код болесника били, или који су из исте куће. Они људи који морају да су у кући гдје скарлатина влада, треба што чистије да се држе, да често перу руке и лице, да испирају грло — више пута дневно — ракијом (коју треба испљувати) или водом, у којој смо растворили печеног шапа. (Доста је за два хелера шапа иснећи па у литар воде растворити и тиме чешће грло прати).

Они који су се налазили око болесника, нека не иду међу људе — ни послом док се не умиру и руке оперу. Док дворе болесника треба да обуку такво одијело, које ће код куће оставити, кад из ње пођу.

Болесника треба одмах у шћољу до- стићу мейнуши и шћо јрије љекара зваши, јер је скарлатина додесић ојасна и од недогледних дошљедица.

Ако игдје, овдје се ужасно јако свети ненажљивост родитељска. С тога нипошто не треба покушавати тако зване „кућевне“ љекове, као што је ракија, кађење дјече, дизање врата и т. д. Нарочито је ракија у такој болести опасна, јер су бубрези и онако у опасности да не наступи запаљење у њима, па ако још и ракије дајемо дјеци, онда је запаљење бубрега поготову неизбјежно.

Болесну дјецу треба одмах одијелиши од здраве. Не треба ни близу пустити болеснику здраву дјецу. Родитељи нека пазе да и сами не пренесу болест на здраву дјецу, а то ће постићи тако, ако не узимају час болесно, час здраво дијете у наручје. Нарочито не, ако се не оперу и не промијене одијело. Ово је, истина, мало теже, али то чување сачува врло често здраву дјецу од заразе, а што је најглавније врло често и од смрти!

Љекарске наредбе треба безусловно и најтачније испуњавати. Нипошто се не треба са љекаром погађати, ово ћемо испунити, оно нећемо, јер то се врло јако свети. Двије су ствари, које родитељи врло тешко испуњавају, и то: да дјецу држе потпуно одијељену и да не пуштају стране особе у кућу. За ово постоји и наредба власти, по којој се строго забрањује улазак у кућу, гдје зараза влада, па ипак свијет то слабо слуша, те се због тога и шире лако заразне болести. У такву кућу не треба нипошто ићи, докле год се не скине са куће забрана, а то бива тек онда, кад се стан „дезинфицира“, т. ј., док се стан не очисти од заразе. То бива кађењем са извјесним љековима, који уништају заразу.

Осим тога ваља запамтити и то, да дјеца нијесу здрава чим ишту да једу, или чим су веселија. Не, дјецу треба и морамо држати за болесну — макар како да се здравом осјећају — *све дошле, док им се кожа не ојеруша*. Дјеца и болесници морају 3—4 недјеље у постељи бити. Ово је потребно већ и због тога, што се запаљење бубрега онајчешће јавља у трећој недјељи. Прије но што бидјецу пустили међу здраву, треба их чешће окупати у млакој води. Све кошуље и креветске ствари, што су долазиле у додир са болесницима, треба што прије у цијећу прокувати. По себи се разумије, да треба у свима важнијим питањима упитати љекара за савет.

Владајући се у главном по овим упутствима, сачуваћемо се много лакше од заразе и несрећа, које зараза собом носи.

(Свечаност у Доњем Крају). Становници села Доњег Краја, које је до Цетиња обичавали, су прије да једном у години угосте Књаза Господара. Од назад дваестину година стицајем околности то се редовно пропуштатанало практиковати. Модерирање наше земље у сваком погледу потисло је многе ознаке патријархалности па и ову. Доњокрајци су зажељели, да ове године обнове ону стару праксу. Смишљено је и учињено. Одређена је депутација Доњокрајца, која је дошла Господару и замолила Га да им у госте дође у недјељу 14. овог мј. заједно с узвишеном Владарком и осталим члановима Њихова Дома, који би се могли позиву одазвати. Господар је благоизволио прихватити искрени позив Доњокрајца. Позвати су још: г. Митрополит, сви наши министри и великодостојници, неки представници странијех држава на нашем Двору, представници наших разних чиновничких струка, новинари домаћи и страни, који су се на Цетињу десили, и многи представници сусједних села и племена. Било је свега до стотину званца.

Припреме за дочек чине се од поприје, а мјесто за то одређено је било — на ливадама испод Доњег Краја. Тамо је начињен навилон од стубова и зеленила, поткаот платном за случај зла времена, гдје су се гости имали скупити; до навилона спремна је пространа трпезарија инпровизирана истом од стубова и листатог грања, такође поткаот платном, да буде сухота на случај кише, а како навилон тако и трпезарија били су споља окићени српским тробојкама, а унутра дивно намјештени чим је требало. Околу су били разепати многи шатори, да послуже као кухиње, оставе и склоништа за народ из Доњег Краја, ако би падала киша.

Све што се зове Доњокрајцем: и они што живе у свом селу и они који су настањени на Цетињу као чиновници, трговци и занатлије — све се то и старо и младо и мушко и женско дало на посао од толико дана, да им ова значајна свечаност изиђе што лепше и све је то јуче ујутро било на ногама на оној пољани, гдје се дочек спремао, будући у непрекидном раду без обзира на то што је киша плуштала као из кабла. Још око 11^{1/2} саги почели су стизати гости, а испред самог подна дођоше: посланик инглески г. де Грас с дописником Тајмса госп. Баучером, па представник сједињених сјевеоро-американских држава г. Цаксон, затијем госп. барон Кун, посланик аустро-угарски и њихов војни опуномоћеник г. барон В. Гизл—Гизлинген, г. гроф Серсеј, посланик француски с госпођом и најпослије г. пуковник Потапов, царско-руски војни аташе. — На подне су стигли Њихова Краљ. Височанства Књагиња Милена и Књагиња Милица, са Њиховим Височанствима Књазом Мирком и Књагињом Ксенијом, који су од притутног народа поздрављени са дуготрајним: *Живијели!* — На неколико минута по подну дошао је Њег. Краљ. Височанство Књаз Господар с пратињом јашући. Доњокрајци су га скупа дочекали подаље од навилона, гутајући га погледима и усхићено га поздрављајући усклицима: *Живио!* Господар је весела, наслијана лица отпоздрављао, а скинув се с коња ушао је у народ те се неколико минута милостиво разговарао појединцима и групама и поздрављајући: *Живио Господар!* — Нијесу прекидали. Киша је с времена на вријеме лила, али то није ником сметало.

Позвати су гости те засједоше за трпезу, која бјеше тако спремна, да јој се не шћаше наћи маме да бјеше у каквом краљевском двору. Може се рећи да је ручак био прави царски.

Господар је за ручком подигао Доњокрајцима ову здравицу:

Доњокрајци,

Захваљујем вам на обилатом и искреном дочеку, који Ми приредисте у поданичкој љубави.

Ви сте, Моји храбри Доњокрајци, на прагу Моје пријестонице, и ја вас често гледам, гледам вас често, да, а кад вас гледам, мисли се Моје у далеку прошлост повраћају, у ону прошлост, кад се млад играх по овој ливади са вашим очевима, кад трка јуначкога трчијасмо, кад се града играсмо, кад скакасмо и камена рамена се надбацивасмо и кад се у хора млада хватасмо.

Храбра Моја дјецо!

Част и поштовање вама, али без зависти пустате мислима се Мојим повратити у онај земан — земан јуначки, земан у који сами Доњи Крај набрајаше једну чету по избор јунака бољих од бољих.

Да их овдје данас почнем набрајати, побојао бих се изазвати сузу на овоме мјесту, које је одређено за весеље и задовољство. Ви их, дјецо, многи не знате, па би та суза била Моја, јер је Мени криво без онијех витезова, који су били уз Моје славне претходнике Владику Рада

и Књаза Данила, и који су са Мном друговали на Вучјем Дољу, у Бару и Улицу. Ја данас с њима живим, а ви сте за Мене нови нараштај, нови свијет — рецимо бољи, и дај Боже бољи!

Њиховоме захвалном спомену подижем ову чашу и кличем: слава вашим очевима, а вас, млади илијени нараштају, нека свеомогући обдари свима врлинама ваших врлих очева, које ће вас ослободити да бисте се, као и они, одужили милој нам домовини. Наздрављам и вашој браћи, која се налазе на течењу у далекој Америци, земљи рада и напретка, са живом жељом, да се здраво и срећно поврате у ваш топли загрљај. Ја често мислим на њих, и чисто као да их видим спремане да баце куку и мотику, па да на Мој позив крену преко Океана истом онаковом вољом и хитрином, као што бисте ви, који се данас око Мене налазите, кренули, кад бих вам са Балкана Мога Двора довикнуо: домовини је сад потребан ваш живот!

Живјели Моји храбри Доњокрајци, Моји војници и ови овдје, и они преко Океана!

Усклици: Живио Господар! — нијесу за дуго прекидали у трпези и около ње гдје бјеху накићени стали Доњокрајци и Доњокрајке, будући на услузи гостима свако без разлике.

Послије неколико минута отпоздравиво је Господару разборити сељак, председник општине Доњокрајске Перо Милов Иванишевић овјем ријечима:

Љубљени Господару,

Данашњи дан, дан кад си се, љубљени Господару, милостиво одазвао скромном али искреном позиву Твојих од увијек Ти вјерних Доњокрајца, остаће дубоко урезан у нашим срцима. Он ће нама и нашим потомцима служити као доказ Твоје Владарске наклоности, а у исто вријеме и као залага за испуњавање завјетне мисли, коју смо наслиједили од наших предака: да будемо и останемо увијек вјерни и одани Теби, Господару, и Твоје Узвишеном Дому.

Ово је мисао, која подједнако загријава и нас овдје сакупљене Доњокрајце и оне, који се због зараде на кратко вријеме одвојише од миле нам Отаџине, те можеш бити увјерен, љубљени Господару, да ћемо се увијек наћи уз Тебе и с Тобом кад то потреба драге нам Домовине и Твоја захтјевала буде.

Благодарни на указаној нам части и очинској љубави од стране Твоје, Господару, и Твоје Узвишене Супруге, наше омљене Владарке Доњокрајци кличу:

Живио љубљени Господару!

Живјела наша Узвишена Владарка, омиљена Народна Мајка!

Живио Твој Узвишени Дом!

Опет су бурни узвици: *Живио, живјели!* — проламали ваздух.

Мало доцније Господар је, држећи чашу у руци ословио г. барона Куна аустро-угарског посланика, који близу Њега сјеђаше, овим ријечима:

Господине Бароне,

Ваш славни Господар и Монарх велике државе, чије суједство благотворно утиче својим пријатељским расположењем на наш мирни развитак, као прави витез од ваза је цијенио јунаштво Мојих горштака и хвалио њихове подвиге за нашу драгу слободу. Његова скорашња болест праћена је код нас са зебњом и искреним саучешћем. Радостан што сам дознао, да је стање Његова драгоцјеног здравља кренуло на боље, овом приликом подижем ову чашу за Његову срећу и дуги вијек.

Господаре су ријечи пропраћене с усклицима: Живио Цар!

Даље док је ручак трајао, док су се ређале ђаконије и пиће Доњокрајци и Доњокрајке су веселили госте, пјевајући лијепе народне пјесме, које су се низале и послјије ручка, док је Господар, захваљив се Доњокрајцима на дивном дочеку, отишао а за њиме и сви гости.

Ова јучерања свечаност представљала нам је једну модерну идилу, ако и идила може бити модерна. Најдивније ђаконије и пића за трпезом у пољу и зеленилу, под платном по којему лупају кишне капи; гости: Владар и чланови Његова Дома с великодостојницима домаћим и страним, помијешаним са људима из нашег народа, окољени горостасним сељацима и сељанкама племенита погледа!

Када су се гости од домаћина праштали свакако су у души понијели, тако јаке упечатке, овог дана добијене, упечатке који се неће лако изгладити.

(XXVIII сједница Ријечко-Љешанског Свештеничког Удружења). С Горњих Кокота (Љешанска нахија) добили смо ове редове:

Свештеничко Удружење Ријечко-Љешанско одржало је 25. септембра о.г. овдје на Горњим Кокотима своју редовну XXVIII сједницу. Тога дана изјутра отпочела је служба у овдашњој цркви, храму св. Николе, гдје се бјеше слегао велики народ из околине. Дошли бјеху и сви ученици осн. школе у Дражевини са својим учитељима. Крајем службе држао је поучно слово о милостињи мјесни парох

г. Јован З. Вукчевић. Одмах иза летургије одржато је благодаренство поводом рођендана Њ. Краљ. Височанства Књаза Господара, који је тијем даном навршио *шесестешесту* годину Свог плодног, за Српство, а за Црну Гору особито, сретног живота. Приступило се потом раду Удружења, који је израније био одређен за ову сједницу, а прије свега честитано је отварање гимназије у Подгорици, које је тог дана било. Поред тога што је дневни ред исцрпљен свршене су и неке ствари, које су евентуално дошле пред сједницу. Тако горе поменута бесједа о милостињи г. Јована З. Вукчевића, која је узета као рад Удружења, дата је на оцјену г. Јовану Косићу, пароху метеоришком; уважена је оставка управе Удружења, коју је она поднијела с образложењем, које је Удружење примило као оправдано, те је и изабрала нова управа: за предсједника Јован М. Косић, парох метеоришки, за потпредсједника Јован П. Вукчевић, парох корнетски, за дјеловођу Ст. Дреџун, парох љуботински. Кад ће се и гдје одржати идућа сједница Удружења, објавиће предсједник својим списом.

Овакве плодне сједнице, које ово Удружење држи у разним мјестима Ријечке и Љешанске нахије, не само да су корисне за продужење образовања свештеника, чланова овог Удружења, но овакав посао дјелује непосредно на морално-религијско унапређење народа, којим се на овај начин долази у додир, према чему је и установљена свештеничких удружења и овакав рад њихов за сваку похвалу.

Пријатно нам је споменути, да је општина Горњокотска у овој прилици показала своје ријетко гостопримство и према члановима Свештеничког Удружења, и према свима другим, које је овај случај овдје био сабрао, на чему нека јој је особита хвала. *Љешанин.*

(† Стево Вук. Врчевић.) У прошли петак 12. о. мј. у зору напрасно је, овдје на Цетињу, испустио своју племениту душу, а сјутридан прије подне сахрањен је уз огромно саучешће Цетињана, Стево Вуков Врчевић, први секретар Министарства Унутрашњих Дјела, публициста и књижевник, човјек анђеоске нарави и златног срца, човјек истинољубив и поштен до крајности те и вољен и поштован од сваког, ко га је и мало познавао.

Пред црквом послјије опијела опростио се с покојником г. Саво П. Вулетић, члан Гл. Државне Контроле, а на гробу г. Милан Конић, секретар Министар. Унутрашњих Дјела.

Покојни је Врчевић рођен у Котору 8. новембра 1848. год. У кући свог оца самоука — философа и патриоте, чувеног Вука Врчевића, пок. Стево је добио дипломирану за љубав к роду свом и књижи српској. Свршио је гимназију и положио испит зрелости у Дубровнику год. 1869., а послјије је отишао у Беч те студирао испрва философију, а послјије права. Повратив се у отачбину, постао је професором гимназије у Котору у којем је звању провео свега четири године, не могавши даље остати ту због анцисрпске најезде на завод у којем је служио. Године 1877. постане Врчевић тајником општинским истом у Котору и то је био све до новембра 1890. год. Устројство општина онамо тако је, да је тајник душа општинске управе, а предсједник (начелник) јој је само репрезентант, те је и Врчевић у которској општини оставио спомен и добра радника и поштена човјека.

Још од ране младости Врчевић се бавио журналистиком. Био је стални сарадник „Српског Гласа“ неумрлог Саве Бјелановића, штампајући у њему своје ватрене, родољубиве чланке, а радио је и на Милетићевој „Застави“ и на другим српским листовима, служећи се псевдонимом „Старина Новак“. Кад се зачела мисао о покретању листа „Дубровника“ у Дубровнику Врчевић је био у прве међу онима, који су на томе радили и када је „Дубровник“ покренут Стево Врчевић му је био први уредник, и као такав остао је све до 1896. год., те што је тај лист како онда тако и до данас одржао високо заставу Српства на Приморју доста је и Врчевићеве заслуге. Својим радом на „Дубровнику“ и држањем уопште Врчевић је заслужио да је год. 1896. морао напустити своју ужу домовину и доћи у Црну Гору, о којој је он још од свог дјетињства идеалисао. Одмах по доласку свом овамо постављен је за секретара окружног суда у Никшићу, у којем је звању остао неких седам година, а за то доба он је у Никшићу узасоб уређивао два политичка листа и то испрва „Невесинье“, које се због своје садржине, коју је поменути Врчевић црпио из своје српске душе, из свог патриотског срца морао претворити у „Оногосот“, који је излазио, док је и Врчевић отишао из Никшића на Цетиње, будући 1903. постављен је за првог секретара Министарства Унутр. Дјела, на којем га је полагају и смрт затекла.

Поред рада на новинама Врчевић је радио и на књижи. Није нам при руци све оно што је он написао и превео те и не

можемо овдје забиљежити његову библиографију, али се сјећамо на првом мјесту његове праве родољубиве пјесме у прози „Страдање три Херцеговца у заточену“, која је аутографисана год. 1877. у Котору, јер ју Врчевић није смио штампати. Пуну је Врчевић свог патриотског бола с усхићењем уједно унио у своју књигу „Руски Црвени крст у Црној Гори“, што је прештампана из новосадске „Заставе“ год. 1884. у Никшићу је год. 1897. написао, а истом ту, годину доцније штампао Фосколова „Пошљедња писма Јакова Ортиса“.

Својој ожалашћеној и недовољно збринуту породици пок. Врчевић оставља само пошодно име, те јој и може у овом тешком удару бити утјеха једино свијетла успомена на доброг Стева и опште учешће у жалости за њим. Бгг да га прости и помилује!

(Пишу нам из Зете): Зета је кутак мира и спокојства. На граници затишје, трзавица у народу, због тобошње политике као што дознајемо да је било у неким племенима, нема код нас, но влада слога и потпуна једнодушност. Род нам је баш добар, јер умертнини што су се усјалили били до Љетњег Никољадне (9. маја) одлично су родили, а код нас се дотле посије готово све без луга, у којем само гдје-ко од наших ради. И сијена смо доста нашли, а ко је своје винограде очувао и пазео их прољетос прскањем „бордовском чорбом“ противу пероноспорне тако рећи није грожђе могао изнијети. Ако је коме до тога да прода што од пољскијех производа или од стоке он за ништа узме рпу пара. Скупо све и има рашта сељак и радити и живо држати. Додуше слабо ко што и продаје, јер нема потребе за то; има свега па и пара се налази, а паре нијесу нашем сељаку ни потребне како ако хоће да купи какво имање. Е тад му треба пара и то повише ма и мало имање хтио купити. Земља је веома поскупила и управо тројином је скупља но прије неколико година. Новац је зачудо појевтинио и као да га не треба нико, јер људи радо задржавају живо и производе и ако их могу добро продати. Очевидац сам био гдје један са стране тражи неким Зећанима да му продају сијена и они пристају, али само на вересију, разумије се цијенећи сијено много скупље но за готово и ако је и тако веома скупо. Нијесу ријетки примјери да каквом газди код нас у торини можете видјети за рад приспјелих волова домородаца у вриједности од по 1000 форинти и он их не продаје и ако му се купци свакодневно нуде. Није му потребе, па чека све бољи и бољи пазар.

Одлазе наши и у Америку од назад годину дана и то одлазе све имућнији, којима није ништа рескирати у онај путни трошак. Колина им се чуди па ипак из те околине одлази један по један за онима, који су прокрчили пут преко окејана. Неки су отуда и послали погдјешто пара, али је све то незнатно према онош што су Зећани однијели као путни трошак пут Америке, те се очито види огромна штета у том што се уопше из овог богатог краја, гдје се залијећу радне руке, тамо одлази, јер се у томе ништа не добија, а губи се много. То људи виде, али ипак иду у Америку из неке — моде!

(Деманти). У пошљедње вријеме су се опет у страним новинама појавили дописи из Биограда, у којима се пуно неистине пише о Црној Гори. Не престаје се помињати то како је тобоже пок. сердар Саво Пламенац убијен по наредби владе као тобожња политичка личност, а к тој и другим неистинама ових дана нишу неким листовима из Биограда, како су тобоже ту недавно у Никшићу неким опозиционарима, којима се чак и имена помињу, спаљене и разорене куће и трговачке радње, од чега, као што се зна, нема ничега.

Наша влада је и ове као и друге скорашње измишљотине о Црној Гори телеграфски демантовала.

(„Цетинско Радничко Друштво“). Јуче у недељу 14. ов. мјесеца прије подне, држата је на Цетињу годишња скупштина „Цетинског Радничког Друштва“.

ТЕЛЕГРАМИ

Биоград, 7. октобра. Скупштина је распуштена. Док се читао указ о томе, опозиција је демонстрирала, а пошто се изашло из скупштинске зграде, хтјела је отићи пред двор, али је спријечена. Један говорник је истакао, да је Круна солидарна са овим актом владина насиља. Опозиционари су се потом разишли, а послјије подне су имали конференцију, на којој је ријешено, да заједничким манифестом протестују противу владе. Влада у свом ек-

позеу Краљу мотивише приједлог о одлагању скупштине предстојећим преговорима о склапању трговачког уговора са Аустријом.

Биоград, 9. октобра. Посланици свих опозиционих странака издали су манифест, којим протестују противу одлагања скупштине, истичући да је тијем повријеђен Устав.

Мадрид, 9. октобра. Краљ, идући на аутомобилу, да прегледа потопљене крајеве, хтио је пријећи преко неког инпровизираног дрвеног моста, који се под аутомобилом сломи и краљ падне у воду, одакле су га извадили неповријеђена.

Беч, 10. октобра. Двор, да би сузбио лажне гласове о цареву болести, издао је званични комунике о његовом стању, из којег се види да је болесник на путу оздрављења.

Биоград, 11. октобра. Сложна опозиција ријешила је да одржи митинг на којем ће се осудити одлагање Скупштине.

Биоград, 13. октобра. Пашић је предао посланицима Аустрије и Русије одговор србијске владе на ноту о реформама у Македонији. Краљевска Влада у одговору захваљује велесилама на њиховом узимању, да се изједначе права хришћана у Турској и пристаје да учини све што је могуће, да престане четовање по Македонији; али жали што велесиле нијесу признале досадашње лојално држање онамошњих Срба, који су се латили пропаганде са оружјем једано у *самоодбрани*. Чете се нијесу формирале, као што се мисли, да злоупотребе чл. 3. мирштеског споразума, јер чете бугарске постоје још од лета 1903. а горњи уговор је склопљен тек у јесен 1903. — Пошто бугарске чете нијесу успјеле, да произведу револуцију, онда су се окренуле да ниште остале народности, и тек тада појавиле су се српске чете за одбрану. — Што се тиче status quo-а с њиме се није могуће доћи до успостављања тачне подјеле народности, јер се то мијења према жестини појединих пропаганда и такво стање одавно траје.

Влада Србије, цијенећи нове реформе, мисли да ће оне бити на корист хришћана у Турској и жели да се реформе проведу и у вилајету Косовском, који је остао изложен највећим насиљима и злостављањима хришћана. — Влада мисли да би са хуманитарног становишта требало и овај вилајет реформисати, како би Хришћани у цијелој Турској добили вјере у реформе у царевини успостављене од стране велесила и добило се повјерење у њихову правичност и у њихову хуманитарност, а баш вилајет косовски, колијевка српске државе, готово је дотјеран до коначне пропасти.

Биоград, 15. окт. Јутрос је био митинг од сједињене опозиције у циљу протеста противу одлагања Скупштине. На митингу је било око 3000 душа. Донесена је једногласно резолуција, којом се траже нови избори. Учесници митинга по свршеном послу мирно су се разишли и митинг је уопште тако текао, да нијесу ни полиција ни војска изазвале да интервенирају.

Софија, 15. октоб. — Бугарска Агенција, извјештава да је у Софији држат велики митинг на којем је учествовало око 10000 људи и који је донио резолуцију да се на универзитет у Софији поврате сви професори, који су раније отпуштени и да се универзитету поврати његова аутономија, коју му је влада безаконно одузела. Апелује се у резолуцији на бугарски народ, да заштити своја права, која му данашња влада гази и да исту склони са управе земље.

ОБЈАВА

Пошто се ни на поновној лиценци држаној 29. пр. мј. није пријавило лиценцанта за набавку 60. метара дрва за огрев у току 1907/8. године, Обласни Суд држаће и трећу јавну лиценцију на дан 29. октобра т. г. у 9 сати прије и 2 после подне.

Позивају се сви они који желе лиценцирати да се означеног времена пријаве лиценцијације ради.

Број 2119. Из Канцеларије Књ. Обл. Суда, 6. Октобра 1907. год. Подгорица, 1,1

ОБЈАВА

За овогодишњу скупштинску сесију, која ће отпочети 8. новембра ове године по старом календару, потребно је неколико стенографа.

Позивају се сви они, који би желели компетовати на та мјеста, да се најдаље до 28. октобра ове године по старом календару обрате с понудама и условима министарству унутрашњих дјела.

Бр. 5800. Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дјела, 11. октобра 1907. године, на Цетињу. 1,3

ПОЗИВ

На основу *Правила о штампању уџбеника за народне и средње школе*, члан 29. и 30., — овим се позивају сви писци уџбеника државног издања, народних и средњих школа, — да у најкраћем року спроведу потписатој Управи своју писмену понуду откупне цијене уџбеника, по којој би дјело постало државна својина за свагда.

Број 353. Из Канцеларије Министарства Финансија и Грађевине, Одјељење Управа Држ. Штампарије, 28. септ. 1907. Цетиње. 1,2

ОБЈАВА

У неђељу 21. овог мјесеца, даваће се у канцеларији Министарства војног на јавној лиценцијацији контракти за издавање хљеба, меса, остале хране и фуражи у оноликој количини колико буде потребито за дворску стражу, војничку школу, музику, пионерску и митраљешку чету и у опће за сву војску цетињског гарнизона у течају: од 1. јануара до 31. децембра 1908. године.

Лиценцијација ће се држати означеног дана од 8. часова из јутра до часа, којег ће руковалац лиценцијације одредити, а на два дана раније моћи ће се видјети у помешној канцеларији каквоћа појединих артикала, као год и контрактски услови са односним обавезама.

Подузимачима појединих уговора тражи се кауција од двије хиљаде круна у готовом новцу или од три хиљаде круна у сигурној застави.

Број 3125. Из Административног Одјељења Министарства Војног 6. октобра 1907. г. Цетиње. 2,2

ОБЈАВА

На знање свима Књ. поданицима, који се у Домовину враћају из иностранства, да им није слободно носити кроз Аустро-Угарску оружје, које купују било изван, било у Аустро-Угарској, ако се према постојећим прописима у истим државама не снабдију са дозволом полицијске власти, оне вароши у којој то оружје купе. Они, који пропусте да ту дозволу прибаве, у Аустро-Угарској се глобљавају, а оружје се одузима од њих.

Број 7916. Из канцеларије Мин. Ин. Дјела. 28. септембра 1907. год. Цетиње. 2,3

ПОЗИВ — У смислу рјешења Књ. Обласног Суда у Бару, од данас број доњи, позива се одбјегли Ђерђ Лоја, Црногорски поданик из Улциња, оптужен за злочин убијства извршеног ноћу 21. и 22. јула ов. год. над Алфредом Трцетом, капетаном луке „Св. Никола“, да на дан 3. децембра ове год. у 9. часова прије подне предстане подлисаном суду, ради преслушања и јавне расправе по наведеном злочину; у противном суд ће и у његовом одсуству донијети пресуду, ма и на штету оптуженог.

Бр. 365.—V.—1907.—29.
У Бару, 3. октобра 1907. год.
Књ. Обл. Суд
Вр. дужн. предсједника,
М. В. Раичевић

СТЈЕЧАЈ. — Књ. Обласни Суд у Бару ријешенем од 3. ов. мј. број 2083.—IV—1907.—240., отворио је стјечај над имовином пок. Ивана А. Ђетковића из Зубаца.

Усљед наведеног позивају се сви дужитељи пок. Ђетковића, да се својим потраживањима подкријељеним односним исправама пријаве потписаном суду најдаље до 1. јануара 1908. год., јер послје реченог дана ничије се потраживање неће усвојити.

Број 786—62—1907.
Бар, 5. октобра 1907.
Капетански Суд
п. 74. број 444. 1,1 кап. И. Вретеничић.

СТЈЕЧАЈ. — Ријешенем Књ. Обласног Суда на Цетињу, од 29. септем. 1907. г. број 2526.—IV.—1907.—543., — отворен је стјечај над имовином Ђорђевића Маље, обућара из Цетиња, ушљед чега се позивају сви његови дужитељи, да до 15. новембра ове године поднесу општинском суду на Цетињу чиста своја дужења, поткријељена доказима.

Послије реченог дана ничије се потраживање неће усвојити.
На Цетињу, 1. октобра 1907. год.
Књ. Обласни Суд,
за вршиоца дуж. предсједника
п. 74. бр. 433. 2,3. судија М. Вукчевић

Приватни огласи

100.000 КОМАДА

ЗА БАЛКАНСКУ ИЗЛОЖБУ У ЛОНДОНУ

НАЈНОВИЈЕ И НАЈЛЕПШЕ

ДОПИСНЕ КАРТЕ СА СЛИКАМА

КОЈИХ ИМА У ВЕЛИКОМ ИЗБОРУ

МОГУ СЕ ДОБИТИ САМО У

КЊИЖАРА П. М. КАЛУЂЕРОВИЋА

НА ЦЕТИЊУ

Препродавцима у унутрашњости даје се највећи попуст п. 38 бр. 420. 3,10.

ГОСТИОНИЦА И КАФАНА „КОСОВО“

потпуно реновирана, отпочела је свој рад 16. о. м.

Поред добре кујне, снабђевена је чистим и добрим пићем, те се најтоплије препоручује и моли за што већу посјету. Цијене умјерене, услуга тачна и брза.

Цетиње, 16. септембра 1907. г.
С поштовањем
Кнежевић и Калуђеровић
п. 49. бр. 419. 3,11. гостионичари

КУПУЈЕМ сваковрсне добро сачуване црногорске поштанске биљега уз најповољније цијене.

Питање писмено,
Zlatko Sertić
п. 17. бр. 427. 2,6 Villa Sertić Sarajevo.

ОБЈАВА — Један путник изгубио је од Ђеклића до Цетиња један мали револвер, с црном каламидом, без ороза. Ко га нађе, нака га преда овој Управи. Управа Општине вар. Цетиња п. 29. бр. 448. 1,1

Акционерима Народне Штедионице.

Наше акционаре опомињемо последњи пут, да своје заостале уплате на удјеле подмире најдаље до 15. новембра о. г., иначе ћемо поступити према чл. 54. штедионичких правила.

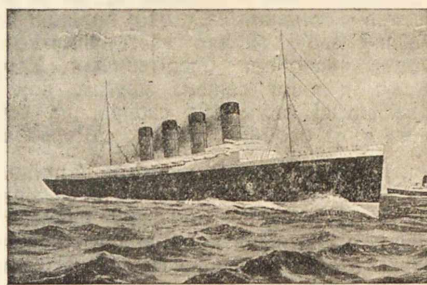
Цетиње, 20. септембра 1907.
Управа Народне Штедионице.
П. 36. бр. 414. 3,3.

СТАЊЕ НА ДАН 30. СЕПТЕМБРА 1907. ГОД.

	ИМОВИНА		ДУГ	
	круна	пара	круна	пара
Главница			168.470	—
Благајна	1.702	17		
Улози на штедњу			177.119	88
Текући рачуни	15.487	46		
Привремени рачуни			3.177	49
Мјенице	334.800	—		
Зјамови на залог	11.239	75		
Резервни фонд			1.393	16
Вриједности резервног фонда	1.230	—		
Наплате	18.628	92		
Пошљаоци наплата			18.628	92
Залог по мјеничним зјамовима	264.439	—		
Полагачи залог по мјеничним зјамовима			264.439	—
Залог по зјамовима на текуће рачуне	169.630	—		
Полагачи залог по зјамовима на тек. рачуне			169.630	—
Оставе	5.970	—		
Остављачи остава			5.970	—
Кауције	27.370	—		
Полагачи кауција			27.370	—
Протестоване мјенице	495	—		
Прибор и намјештај	2.541	09		
Књиге и штампане ствари	1.194	—		
Укупни трошкови	11.858	89		
Укупни приходи			30.387	83
УКУПНО	866.586	28	866.586	28

П. п. бр. 449. 1,1

КУНАРД ДРУШТВО

п. п. Број 447 1,10.

посједује највеће, најбрже и најпростране пароброде за превоз путника за Америку.

„ЛУЗИТАНИА“

пароброд, при свом задњем поласку за Нев-Јорк стигао је преко Океана за само 4 дана, 19 ура и 52 минута као што су све новине са највећом похвалом донијеле ту вијест. Дакле с тим је установљено да једини пароброди овога друштва могу да превале пут преко Океана за мање од пет дана.

За путне карте и даље информације треба обратити се: **Трипу Ивановићу** агенту Аустринског Лојда у Котору.

КУПУЈЕМ сваковрсне поштанске марке; цијене повољне.

J. Neupauer
P. 11, бр. 346. 9,20 B. Siklos—(Hongrie).

ОПШТИНАРИ села Милошевића из Дробњака — на заједничком братском састанку 16. септембра о. г. згоговорисмо се да обновимо и подигнемо храм Св. Арх. Михаила у нашем селу, те позивамо своју браћу племенике и друге, да нас према могућности помогну у овом племенитом хришћанском дјелу.

Имена приложника биће штампана и уоквирена у храму, да се знаду обновити овога дома Господњег.

Приложници нека изволу новац слати на адресу доље потписаног одбора преко поште Шавник, а одбор ће преко „Гласа Црногорца“ поред своје топле захвалности свакоме изјавити колико је од кога примио ради увјерења.

Потписани одбор сматра за најпријатнију дужност изјавити своју захвалност дољеименованим приложницима на њиховом прегнућу и пожртвовању, који први похиташе са својим обилатим прилозима и придонијеше извршењу ове хришћанске установе.

Приложници: потком. Мрдеља Жижић кр. 230, Машан Јошановић кр. 222, Мирко Жижић кр. 210, Владимир Жижић кр. 200, Исаило Жижић и Јово Јошановић по кр. 100; Живко Јошановић и Новаца Кнежевић по кр. 60; Радоица Јошановић кр. 55, Мијат Јошановић, Обрад Јошановић, Стеванија Јошановић, Живко Жижић и Миле Жижић по кр. 50; Бећир Жижић кр. 51, Радован Н. Жижић, Мирко М. Жижић, Јевто Жижић, Тиро Жижић, Радоица В. Жижић, Богић Жижић и Никола Кнежевић по кр. 50; Синан Жижић, Радован Милованов, Мијат Жижић, Петар В. Жижић, Петар Ђ. Жижић и Јања Давидовића по кр. 40; Станиша Жижић, Милинко Жижић и Радован М. Жижић по кр. 30; Сава Жижић и Радуле Жижић по кр. 25; Милосав Жижић, Груица Жижић, Димитрије Жижић, Вуле Жижић, Јанко Жижић, Матије Жижић, Мишо Жижић, Стеван Чворовић и Милосав Кнежевић по кр. 20; Јаков Кнежевић, Максим Жижић и Томо Жижић по кр. 15; Радован Јошановић кр. 20, Владимир Јошановић, Драгиша Жижић, Панто Жижић, Радисав Кнежевић и Солумија Кнежевић по кр. 10; Ђурко Чворовић и Милош Станковић по кр. 5.

Укупно кр. 2568.

Милошевићи, 6. октобра 1907. г.

Предсједник Одбора: потком. Јован Жижић. Чланови: кмет Живко Јошановић, Живко Жижић, Никола Кнежевић, Драгоје Жижић, Јанко Жижић.

п. 371. бр. 442. 1,1.

БЛАГОДАРНОСТ.

Побуђени хришћанским добротворним дјелом учињеним, и чињећи храму св. Великомученика Јевстатија у нашем племену Брчелу, од удове попадије Стане Ђоновића, супруге бившег капетана покојног попа Марка Ђоновића.

Свети храм овај — по предању народњем спада међу прве стародревне храмове у нашој нахији. Свједок је томе многобројно гробље, које се око исте налази. Озидан је у оно доба, кад су наши стари у Зети становили, а на лето виште овамо издизали; но овај свети храм бјеше са свим забатаљен, тако, да се вјековима у њему божанствена служба појала није, до назад — 25 година — одпочео је на дан храма свету службу држати у њему наш парохилални свештеник — Никола Јовановић, а добра попадија о свом трошку подиже звоник на истој цркви, а унутра је поравни кречом и пијеском. По мимо свега овога — учињенога Богу и храму Св. Јевстатиија — побожна добротворка, попадија Стана Ђоновића — приређује сваке године на дан храма и парастос за покој душе свију оних Христијана, који су код овог храма сахрањени. Добродјетел хришћанска похвале достојна, нека је Господ Бог свему доброме за живота руководи, а по смрти јој душу унесе у рајско насеље; а од нас племеника овим путем изјављујемо попадији Стани особиту благодарност.

У Брчели, 22. септембра 1907. г.

Испред осталих:
Стеван Ђуров Ђоновић.
п. 202. бр. 445. 1,1.

У четвртак 18. овог мјесеца у 7½ сати прије подне даваћу годишњи помен у капели на Новом Гробљу мојим незаборављеним родитељима:

† ИВУ и † СТАНИ.

Извјештавајући своје познанике, пријатеље и сроднике — молим за учешће. Цетиње.

Ожалошћени син:
Перо Марковић, словослагач.
п. 39. бр. 446. 1,1.

Своме непрежаљеном мужу

† МАРКУ ГАЗИВОДИ

даваћу у Влашкој цркви полугодишњи парастос у уторник 16. о. мј. у 11 сати прије подна.

супруга Ожалошћена
п. 27 бр. 453. 1,1 Милица уд. Газивода